

Дело C-519/19

Преюдициално запитване

Дата на постъпване в Съда:

9 юли 2019 г.

Запитваща юрисдикция:

Sąd Okręgowy w Warszawie (Полша)

Дата на акта за преюдициално запитване:

13 юни 2019 г.

Ищец:

Passenger Rights spółka akcyjna w Warszawie

Ответник:

Ryanair DAC w Dublinie (Ирландия)

[ориг. 1] [...]

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

13 юни 2019 г.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXIII Wydział Gospodarczy Odwoławczy
(Окръжен Съд Варшава, XXIII въззивно търговско отделение) [...],

[...]

след като разгледа [...]

[...]

делото, образувано по иск на Passenger Rights, акционерно дружество със
седалище Варшава,

с ответник Ryanair DAC, седалище Дъблин (Ирландия),

за осъждане на ответника да заплати определена парична сума,

по което е сезиран с частна жалба от ответника

против определението на Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie (Районен съд Варшава — столица)

от 15 февруари 2019 г. [...],

определи:

На основание член 267 от Договора за функционирането на Европейския съюз отправя следния преюдициален въпрос до Съда на Европейския съюз:

Когато се преценява действителността на споразумение за предоставяне на компетентност, трябва ли член 2, буква б), член 3, параграфи 1 [и] 2 и член 6, параграф 1 от Директива 93/13/ЕИО от 5 април 1993 година относно неравноправните клаузи в потребителските договори и член 25 от Регламент (ЕС) № 1215/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2012 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела да се тълкуват в смисъл, че крайният приобретател на вземане, който е придобил това вземане чрез цесия от потребител, но сам по себе си няма качеството потребител, също може да се позовава на липсата на индивидуално договаряне на договорните клаузи и на неравноправността на договорните разпоредби, произтичащи от споразумението за избор на съд?

[ориг. 2]

Мотиви

1. ФАКТИТЕ И ХОДЪТ НА ПРОИЗВОДСТВОТО

Ищецът — акционерното дружество Passenger Rights, седалище Варшава, предявява иск за осъждането на ответника Ryanair DAC, седалище Дъблин (Ирландия), да му заплати сумата от 250 EUR, представляваща обезщетение за отмяната на полет от Милано до Варшава.

В отговора на исковата молба ответникът повдига възражение за липса на международна компетентност на полските съдилища и моли производството по иска да бъде прекратено. Той поддържа, че договорът за превоз е сключен въз основа на Общите правила за превоз на Ryanair, които пътникът е приел със закупуването на самолетния билет по интернет. Ответникът посочва, че съгласно разпоредбата на точка 2.4 от Общите правила за превоз, когато в Конвенцията или приложимото право не е предвидено друго, договорът за превоз, сключван с ответника в качеството му на превозвач, и Общите условия и правила за превоз на ответника се тълкуват в съответствие с разпоредбите на ирландското право, а всички спорове по

повод или във връзка с договора за превоз са подсъдни на ирландските съдилища. Ответникът поддържа, че като приобретател на вземането на пътника ищецът също е обвързан от клаузата за компетентност на ирландските съдилища.

С определение от 15 февруари 2019 г. първоинстанционният съд отказва да прекрати производството по иска, както впрочем постъпват и други полски съдилища по няколко десетки аналогични дела. Разгледалият делото районен съд приема, че наистина между прехвърлителя на предявеното с иска вземане и ответника действа клауза за избор на съд, съгласно която към договора за превоз се прилагат разпоредбите на ирландското право, а споровете по този договор са подсъдни на ирландските съдилища, но постановява, че тази клауза не е обвързваща за прехвърлителя на вземането (пътника). Във връзка с това посоченият съд се позовава на член 3, параграф 1 от Директива 93/13/ЕИО на от 5 април 1993 година относно неравноправните клаузи в потребителските договори, [съгласно който] договорна клауза, която не е индивидуално договорена, може да се счита за неравноправна, когато въпреки изискването за добросъвестност създава в ущърб на потребителя значителна неравнопоставеност между правата и задълженията, произтичащи от договора.

Ответникът подава частна жалба против това определение, като поддържа, че установената в правото на Съюза специална система за защита на потребителите се отнася единствено до крайните потребители, които са **[ориг. 3]** физически лица, неизвършващи търговска или професионална дейност. Ответникът изтъква, че ищецът не е потребител и съответно не може да ползва предвидената за потребителските договори защита във връзка с подсъдността. Ответникът сочи в частност нарушение на член 1099, параграф 1 от Kodeks postępowania cywilnego (Граждански процесуален кодекс) и на член 17, параграф 3 във връзка с член 19 от Регламент (ЕС) № 1215/2012 на Европейския парламент и на Съвета (Регламент „Брюксел Ia“), произтичащо от това, че вместо да приложи тези разпоредби, първоинстанционният съд приема, че разпоредбите на Общите условия и правила за превоз не обвързват потребителя, нито съответно ищеца. Ответникът също така твърди, че в случая неправилно е приложен член 385¹ във връзка с член 385³, точка 23 във връзка с член 509 от Kodeks cywilny (Граждански кодекс) и оттам неправилно е прието, че Правилата на ответника, които изключват международната компетентност на полските съдилища, не обвързват потребителя (праводател на ищеца), а следователно не обвързват и ищеца като цесионер.

1. ПРАВО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ:

Регламент (ЕС) № 1215/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2012 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела

Член 25

1. Ако страните, независимо от местоживеенето им, са се договорили, че съд или съдилищата на държава членка са компетентни за разрешаване на всякакви спорове, които са възникнали или които могат да възникнат във връзка с определено правоотношение, този съд или тези съдилища имат компетентност, освен ако споразумението е недействително по отношение на материалноправната си действителност съгласно правото на тази държава членка. Тази компетентност е изключителна, освен ако страните са уговорили друго. Споразумението за предоставяне на компетентност се сключва:

- а) писмено или устно, потвърдено с писмени доказателства;
- б) във форма, която е съобразена с практиките, които страните са установили помежду си; или
- в) в международната търговия, във форма, която е съобразена с обичая, който страните познават или е трябвало да познават и който в тази търговска дейност е широко известен на страните и редовно се съблюдава от страните по договори от вида, приложим в конкретната търговска дейност.

2. Всяко съобщение чрез електронни средства, което осигурява траен запис на споразумението, е равностойно на „писмена форма“.

[ориг. 4] 3. Съдът или съдилищата на държава членка, на които е предоставена компетентност чрез акт за учредяване на доверителна собственост, имат изключителна компетентност по всеки иск, предявен срещу учредител, доверителен собственик или бенефициер, ако става дума за отношенията между тези лица или за техните права или задължения във връзка с доверителната собственост.

4. Споразумения или разпоредби на акт за учредяване на доверителна собственост, с които се предоставя компетентност, нямат правно действие, ако противоречат на членове 15, 19 или 23, или ако съдилищата, чиято компетентност те претендират да изключат, имат изключителна компетентност по силата на член 24.

5. Споразумение за предоставяне на компетентност, което съставлява част от договор, се счита за споразумение, което е независимо от останалите разпоредби на договора.

Действителността на споразумение за предоставяне на компетентност не може да бъде оспорвана единствено на основание недействителността на договора.

Директива 93/13/ЕИО на Съвета от 5 април 1993 година относно
неравноправните клаузи в потребителските договори

Член 2

По смисъла на настоящата директива:

- а) „неравноправни клаузи“ означава договорните клаузи, определени в член 3;
- б) „потребител“ означава всяко физическо лице, което в качеството си на страна по договорите, предмет на настоящата директива, участва поради интереси, които са извън рамките на неговата търговска или професионална дейност.

Член 3, параграфи 1 и 2

1. В случаите, когато дадена договорна клауза не е индивидуално договорена, се счита за неравноправна, когато въпреки изискването за добросъвестност, тя създава в ущърб на потребителя значителна неравнопоставеност между правата и задълженията, произтичащи от договора.

В обхвата на приложение на Договорите и без да се засягат специалните разпоредби, съдържащи се в него, се забранява всякаква дискриминация на основание гражданство.*

[ориг. 5] Европейският парламент и Съветът, като действат в съответствие с обикновената законодателна процедура, могат да приемат правила, с които да забранят тази дискриминация.

2. Не се счита за индивидуално договорена клауза, която е съставена предварително и следователно потребителят не е имал възможност да влияе на нейното съдържание, по-специално във връзка с договори с общи условия.

Фактът, че някои аспекти от дадена клауза или някоя отделна клауза са индивидуално договорени, не изключва приложението на настоящия член към останалата част на договора, ако общата преценка на договора сочи, че той е договор с общи условия.

* Бел. прев. — Тук и в следващия абзац запитващата юрисдикция всъщност цитира член 18 ДФЕС.

Когато продавач или доставчик твърди, че клауза от договор с общи условия е договорена индивидуално, той следва да докаже това с факти.

Член 6, параграф 1

1. Държавите членки определят изискването, включените неравноправни клаузи в договори между потребители и продавачи или доставчици да не са обвързващи за потребителя, при условията на тяхното национално право, и че договарът продължава да действа за страните по останалите условия, когато може да се изпълнява и без неравноправните клаузи.

2. НАЦИОНАЛНОТО ПРАВО

- Kodeks cywilny (Граждански кодекс) от 10 май 2018 г. (Dz.U., 2018 г., позиция 1025)

- Kodeks postępowania cywilnego (Граждански процесуален кодекс) от 14 юни 2018 г. (Dz.U., 2018 г., позиция 1360)

Член 1099, параграф 1 от Гражданския процесуален кодекс

Когато не са налице предпоставките за международна компетентност на местните съдилища, но не е възможно или не може да се изисква производството да се проведе пред съд или друг орган на чужда държава, делото е подсъдно на местните съдилища, ако има достатъчна връзка с полския правен ред.

Член 385¹, член 385³, точка 23 и член 509 от Гражданския кодекс

[ориг. 6] Член 385¹, параграф 1. Разпоредбите на сключен с потребител договор, които не са договорени индивидуално, не обвързват потребителя, ако определят правата и задълженията му в противоречие с добрите нрави, като грубо нарушават неговите интереси (неразрешени договорни разпоредби). Това не се отнася за разпоредбите, които определят главните задължения на страните, включително цената или възнаграждението, ако са формулирани еднозначно.

Параграф 2. Ако договорната разпоредба не е обвързваща за потребителя в съответствие с параграф 1, страните остават обвързани от договора в останалата му част.

Параграф 3. Не са индивидуално договорени договорните разпоредби, върху чието съдържание потребителят не е имал действително влияние. Това важи в частност за разпоредбите на типов договор, който съдоговорителят е предложил на потребителя.

Параграф 4. Тежестта да докаже, че разпоредбата е индивидуално договорена, се носи от страната, която се позовава на това обстоятелство.

Член 385³, точка 23. В случай на съмнение за неразрешени се смятат договорните разпоредби, които в частност: изключват международната компетентност на полските съдилища или предвиждат делото да е подсъдно на полски или чуждестранен арбитражен съд или на друг орган, а също и тези, които предвиждат делото да се разгледа от съд, на който не е местно подсъдно съгласно закона.

Член 509, параграф 1. Кредиторът може без съгласието на длъжника да прехвърли вземането си на трето лице (прехвърляне на вземане), освен ако това би противоречало на закона, съдържанието на договора или естеството на задължението.

Параграф 2. Едновременно с вземането върху приобретателя преминават всички свързани с него права, и по-специално изтеклите лихви.

ВЪПРОСИ НА ЗАПИТВАЩАТА ЮРИСДИКЦИЯ

1. Общият принцип в системата на Регламент (ЕС) № 1215/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2012 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела, който е установен в член 4 от този регламент, е, че компетентни са съдилищата на държавата членка по местоживеенето или по седалището на ответника. Само като изключение от посочения принцип тази разпоредба предвижда изчерпателно изброени случаи, в които искът срещу ответника може или трябва да бъде предявен пред съд на друга държава членка. Правилата за компетентност, дерогиращи този [ориг. 7] общ принцип, следва да се тълкуват стеснително, което означава, че няма как да доведат до тълкуване, което излиза извън изрично предвидените в същия регламент хипотези (вж. Съд на ЕС, решения от 25 януари 2018 г., Schrems, C-498/16, EU:C:2018:37 и от 20 януари 2005 г., Gruber, C-464/16, EU:C:2005:32, т. 32).
2. В решение от 9 юли 2009 г., Peter Rehder/Air Baltic Corporation (C-204/08, EU:C:2009:439), Съдът на Европейския съюз постановява, че член 5, точка 1, буква б), второ тире от Регламент (ЕО) № 44/2001 на Съвета от 22 декември 2000 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела трябва да се тълкува в смисъл, че при превоз по въздух на лица от една държава членка до друга държава членка, извършен на основание договор, сключен само с една авиокомпания, която е действителният превозвач, компетентният съд да разгледа искане за обезщетение на основание на този договор за превоз и на Регламент (ЕО) № 261/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 11 февруари 2004 година относно създаване на общи правила за обезщетяване и помощ на пътниците при отказан достъп на борда и отмяна или голямо закъснение на полети, и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 295/91 е съдът — по избор на ищеца — в чийто район се намира мястото на излитане или мястото на пристигане на самолета, така както тези места са

договорени в посочения договор. В настоящия случай мястото на излитане е Полша.

3. В този случай обаче между пътника — прехвърлител на предявеното с иска вземане, и ответника действия клауза за избор на съд, съгласно която към договора за превоз се прилагат разпоредбите на ирландското право, а споровете по този договор са подсъдни на ирландските съдилища. Първоинстанционният съд приема, че посочената клауза не е била обвързваща за прехвърлителя на вземането (за пътника), тъй като член 3, параграф 1 от Директива 93/13/ЕИО на Съвета от 5 април 1993 година относно неравноправните клаузи в потребителските договори предвижда, че договорните разпоредби, които не са индивидуално договорени, се считат за неравноправни, когато въпреки изискването за добросъвестност създават в ущърб на потребителя значителна неравнопоставеност между правата и задълженията, произтичащи от договора. Първоинстанционният съд постановява, че разпоредбите на Общите условия и правила за превоз не са били договорени с потребителя, вследствие от което не обвързват ищеца — приобретател на вземането. Първоинстанционният съд се основава и на аналогичните разпоредби на националното право — член 385¹ във връзка с член 385³, точка 23 от Гражданския кодекс, от които произтича специалната материалноправна защита на потребителя.

[ориг. 8]

4. Съгласно член 25, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1215/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2012 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела, ако страните, независимо от местоживеенето им, са се договорили, че съд или съдилищата на държава членка са компетентни за разрешаване на всякакви спорове, които са възникнали или които могат да възникнат във връзка с определено правоотношение, този съд или тези съдилища имат компетентност, освен ако споразумението е недействително по отношение на материалноправната си действителност съгласно правото на тази държава членка. Тази компетентност е изключителна, освен ако страните са уговорили друго.
5. Следва да се отбележи, че с договора за цесия вземането на потребителя е прехвърлено на субект, който е юридическо лице. От гледна точка на националните разпоредби и актуалната практика на Sąd Najwyższy (Върховен съд, Полша) е допустимо да се прехвърлят дори вземания, за които се приема, че произтичат от неравноправни клаузи, а потребителят, който възлага събирането на такова вземане на специализиран в тази област субект, си гарантира по-голяма вероятност за изпълнение на вземането, отколкото ако сам предприеме действия срещу търговеца, от чиито неразрешени практики е пострадал. Неравноправността на разпоредбите на договора може да доведе до възникване на вземане само за потребителя, но все пак това вземане може да се удовлетвори чрез изпълнение към други

лица, например при фидуциарно прехвърляне на вземането с цел събирането му, при което цесионерът събира прехвърленото вземане от свое име, но за сметка на потребителя — цедент. Този метод не уврежда интересите на потребителя. Неравноправността на договорните разпоредби може да се установява в хода на производство по иск за осъждането на длъжника да плати, предявен от търговеца, който е придобил вземането [...]. Sąd Najwyższy (Върховен съд) обаче не е анализирал този въпрос от гледна точка на тълкуването на правото на Съюза.

6. Sąd Okręgowy (окръжният съд) се съмнява дали съгласно член 3, параграф 1 [и член] 6, параграф 1 от Директива 93/13/ЕИО на Съвета от 5 април 1993 година относно неравноправните клаузи в потребителските договори приобретателят на вземането на потребителя може също да се приеме за потребител, доколкото при такъв извод ще са налице предпоставките за преценка на действителността на споразумението за **[ориг. 9]** предоставяне на компетентност. Безспорно е, че ищецът — приобретател на вземането, е търговец, който е придобил вземането на пътника (потребител) в рамките на своята търговска дейност. Възниква въпросът може ли той да се позовава на принадлежащите де факто на потребителя права във връзка с клаузата за избор на съд и оправомощен ли е националният съд да упражнява контрол над такава клауза от гледна точка на потребителската защита по член 3, параграф 1 [и член] 6, параграф 1 от Директива 93/13/ЕИО на Съвета.
7. Съгласно актовете на правото на Съюза за потребител се смята физическото лице, което действа поради интереси, които са извън рамките на неговата търговска, стопанска или професионална дейност. Понятието „потребител“ е дефинирано в противовес на понятието „икономически оператор“ (Съд на ЕС, решения от 3 юли 1997 г., Benincasa, C-269/95, EU:C:1997:337, т. 16, и от 20 януари 2005 г., Gruber, C-464/01, EU:C:2005:32, т. 36). Съгласно Директива 93/13/ЕИО на Съвета от 5 април 1993 година относно неравноправните клаузи в потребителските договори „потребител“ означава всяко физическо лице, което участва поради интереси, които са извън рамките на неговата търговска или професионална дейност. В решение от 19 януари 1993 г., Shearson Lehman Hutton/TVB (C-89/91, EU:C:1993:15), Съдът постановява, че установената в правото на Съюза специална система за защита на потребителите има за цел да гарантира съответна защита на потребителя като страната по договора, която е икономически по-слаба и юридически по-неопитна в сравнение с търговеца и която не бива да бъде възпирана от търсене на съдебна защита чрез задължаването ѝ да предяви иска си пред съдилищата на държавата, в която се намира седалището на нейния съдоговорител. В същото решение Съдът отбелязва и че тези разпоредби се отнасят само до крайния потребител, който е частно лице, което не извършва търговска или професионална дейност.
8. Съгласно практиката на Съда понятието „потребител“ трябва да се тълкува стеснително, като се изхожда от положението на това лице в рамките на конкретния договор във връзка с естеството и целта на същия, а не от

субективното качество на това лице, тъй като едно и също лице може да се счита за потребител при определени сделки и за икономически оператор при други (вж. в този смисъл решения от 3 юли 1997 г., *Benincasa*, C-269/95, EU:C:1997:337, т. 16 и от 20 януари 2005 г., *Gruber*, C-464/01, EU: C: 2005:32, т. 36).

[ориг. 10]

9. Националният съд се съмнява дали когато потребителят прехвърли вземането си на даден търговец, като последица от цесията последният встъпва в правата на потребителя и може да ползва благоприятния режим на Съюза за защита на потребителите, произтичащ в частност от член 3, параграф 1 и член 6, параграф 1 от Директива 93/13/ЕИО на Съвета от 5 април 1993 г. Както посочва Съдът в друг контекст, цесията на вземането сама по себе си не може да има значение при определянето на компетентния съд (Съд на ЕС, решения от 18 юли 2013 г., *ÖFAB*, C-147/12, EU:C:2013:490 и от 21 май 2015 г., *CDC Hydrogen Peroxide*, C-352/13, EU:C:2015:335). Съдът също така посочва, че обсъжданата в главното производство цесия не може да е основание за учредяване на нова, специфична подсъдност за потребителите, които са цесионери. Съдът приема, че когато вземането произтича от непозволено увреждане, тясно свързано с мястото, където е настъпило вредоносното събитие, прехвърлянето на това вземане от страна на първоначалния кредитор в полза на друго лице няма значение за определянето на компетентния съд. С други думи, според Съда съществено значение има видът на вземането, видът на претенцията, който именно определя компетентния съд. Прехвърлянето на вземането не променя вида на първоначалното задължение, а следователно и компетентният съд остава непроменен.
10. В решение от 7 февруари 2013 г., *Refcomp* (C-543/10, EU:C:2013:62), Съдът приема, че клаузата за избор на съд по принцип може да произвежда последици единствено в отношенията между страните, дали съгласие за сключването на договора. Всъщност става дума за договарянето ѝ между страните. За да може клаузата да се противопостави на трето лице, по принцип е необходимо съгласието на това лице.
11. Изглежда обаче, че Съдът се произнася в различен смисъл в решение от 25 януари 2018 г., *Schrems* (C-498/16), в което приема, че след като специалният режим, установен в член 15 и сл. от Регламент № 44/2001, е породен от стремежа потребителят да бъде защитен като икономически по-слабата и юридически по-неопитната от своя съдоговорител страна по договора, потребителят е защитен само доколкото е лично ищец или ответник в дадено производство. Ето защо ищецът, който сам не е страна по съответния потребителски договор, не може да се ползва от подсъдността при дела по потребителски договори (вж. в този смисъл решение от 19 януари 1993 г., *Shearson Lehman Hutton*, C-89/91, EU:C:1993:15, т. 18, 23 и

24). Тези съображения трябва да са валидни и за потребителя, на когото са прехвърлени права на други потребители.

[ориг. 11] Според Съда установените с член 16, параграф 1 от цитирания регламент правила за компетентност при делата по потребителски договори се прилагат, съгласно текста на тази разпоредба, единствено за делото, заведено от потребителя срещу другата страна по договора — нещо, което обезателно предполага потребителят да е сключил договор с ответника, действащ в рамките на търговската или професионалната си дейност (решение от 28 януари 2015 г., Kolassa, C-375/13, EU:C:2015:37, т. 32). Условието за наличие на договор, сключен между потребителя и ответника, който действа в рамките на търговската или професионалната си дейност, позволява да се гарантира предвидимостта при определянето на компетентността, което е една от целите на Регламент № 44/2001, видно от съображение 11 от него.

12. Предвид тази съдебна практика възниква въпросът дали съществен за определянето на компетентния съд и за преценката на действителността на клаузата за избор на съд е „първоначалният“ вид на задължението и дали търговецът — приобретател на вземането, може да оспорва клаузата за избор на съд като неравноправна, позовавайки се на правилата за защита на потребителите.
13. Ако се възприеме тясно разбиране на понятието за потребител, то търговецът, който придобива вземане на потребител, няма да може да ползва предвидената за потребителите защита, нито да се позовава на недействителността на клаузата за избор на съд.
14. Може обаче да се приеме, че съществено значение има само първоначалното вземане, източникът на задължението, от който произтича даденото вземане и който определя вида му, а самото прехвърляне на вземането не променя формата на задължението. Тогава търговецът би могъл да се позовава на правилата за защита на потребителите по член 3, параграф 1 и член 6, параграф 1 от Директива 93/13/ЕИО на Съвета от 5 април 1993 г., доколкото в известен смисъл ще е встъпил в правата и задълженията на потребителя, тоест ще е придобил качеството потребител с всички последици от това. Тук става дума да се приложи спрямо приобретателя не просто клаузата за избор на съд, а специалната система за защита на потребителите, която произтича от факта, че те са по-слабата страна по договора.
15. Подобно разширяване на обхвата на защитата не изглежда оправдано, като се има предвид по-скоро тясното разбиране на понятието за потребител. Освен това Директивата задължава държавите членки така да уредят въпроса в националното си право, че неравноправните клаузи в договори между потребители и продавачи или доставчици да не са обвързващи за потребителя като икономически по-слабата страна по договора. Това е целта на произтичащата от правото на Съюза система за защита на потребителите.

Следва да се гарантира защита на потребителя като страната по договора, която е икономически по-слаба и юридически **[ориг. 12]** по-неопитна в сравнение с търговеца и която не бива да бъде възпирана от търсене на съдебна защита чрез задължаването ѝ да предяви иска си пред съдилищата на държавата, в която се намира седалището на нейния съдоговорител (Съд на ЕС, решение от 19 януари 1993 г., *Lehmann Hutton Inc*, C-89/91, EU:C:1993:15). Предвид изложените обстоятелства отговорът на поставения въпрос е необходим за решаването на висящото пред националния съд дело.

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ